

Toimitus • Redaktio • Office

Asolantie 29 b, FI-01400 Vantaa
puh. 0400 578 901
toimitus@kemia-lehti.fi | www.kemia-lehti.fi
www.facebook.com/kemialehti

Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-Chief
DI Leena Joutsen 040 577 8850
leena.joutsen@kemia-lehti.fi

Toimituspäällikkö • Redaktionschef
• Managing Editor
Päivi Ikonen 0400 139 948
paivi.ikonen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout
K-Systems Contacts Oy
Päivi Kaikkonen 040 733 3485
taitto@kemia-lehti.fi

Sihtööri • Sekreterare • Secretary
Sanna Alajoki 050 336 5613
sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Mainokset • Annonser • Advertisements
ilmoitukset@kemia-lehti.fi

Myynti • Försäljning • Sales

Mikko Piirainen 044 238 1161
mikko.piirainen@kemia-lehti.fi

Jaana Koivisto 040 770 3043
jaana.koivisto@kemia-lehti.fi

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

puh. 03 4246 5370
tilaukset@kemia-lehti.fi

Osoitteenmuutokset / Kemian Seurojen jäsenet

Kemian Seurojen toimisto
puh. 010 425 6302
toimisto@kemianseura.fi

Tilaushinnat

Kotimaassa 105 euroa (kestotilaus 95 euroa),
muut maat 145 euroa
Kouluille 49 euroa | www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 105 euro,
övriga länder 145 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 145
Irtonumero/Lösnummer/Single copy EUR 16

Kustantaja • Utgivare • Publisher Kempulssi Oy

Toimitusjohtaja • Verkst. direktör
• Managing Director
Leena Joutsen 040 577 8850
leena.joutsen@kemia-lehti.fi

Toimistopäällikkö • Kontorschef • Office Manager
Sanna Alajoki 050 336 5613
sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Toimitusneuvosto • Redaktionsråd • Editorial Board

Johtaja Susanna Aaltonen, Kemianteollisuus ry
Laboratoriopäällikkö Susanna Eerola, Roal Oy
Toimitusjohtaja Saara Hassinen, Terveysteknologian Liitto ry
Emer.prof. Matti Hotokka, Åbo Akademi
Toimituspäällikkö Päivi Ikonen, Kemia-Kemi
Toiminnanjohtaja Heleena Karrus, Kemian Seurat
Päätoimittaja Leena Joutsen, Kemia-Kemi
Tiedetoimittaja Sisko Loikkanen
Professori Jan Lundell, Jyväskylän yliopisto
Emer.prof. Markku Räsänen, Helsingin yliopisto

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti
Keskipainos 5 000, erikoisnumeroilla
300–3 000 kpl:n lisäjakelu.

Forssa Print, Forssa 2019 | ISO 9002

Myrskyn jälkeen

ONKO SINUN elämässäsi ollut vedenjakajaa?

Onnettomuutta, joka muutti kaiken; diagnosoia, joka vei maan jalkojen alta; menetyttä, jota et koskaan olisi halunnut kokea; väkivaltaa, jonka kohteeksi jouduit.

Oli ennen, ja on nyt.

HARVALLA MEISTÄ muutos on ollut yhtä kertakaikkinen kuin toimittaja Arja-Leena Paavolan haastattelema Jari

Mönkkösellä. Yhtenä hetkenä hallitset elämäsi ja kehoasi, seuraavassa et pysty liikuttamaan kuin vaivoin päätäsi.

Entisen huippuvoimistelijan elämä muuttui vikaan menneen voltin jälkeen taisteluksi eloonjäämisestä. Kaikki oli opeteltava alusta hengittämisestä lähtien. Kun menetyksen laajuus ja lopullisuus selvisi, totuus oli melkein liian kova kestettäväksi.

Nelirajahalvaantunut joutuu luopumaan terveyden lisäksi yksityisyydestään. Mikään, mihin tarvitaan muuta kuin päätä, ei onnistu ilman apua. Vaikka tuntoa ei ole kaulasta alaspäin, hermokivut ovat helvetilliset. Kaikki kehon haitat ilman yhtään etua.

Voimme yrittää kuvitella, mutta vain saman kokenut pystyy täysin ymmärtämään, millaisesta elämänmuutoksesta on kyse.

NIILLÄ KORTEILLA on lopulta pakko pelata, mitkä elämä jakaa.

Jari Mönkköseltä tapaturma vei reilut kolme vuotta sitten lähes kaiken. Käteen jäivät kuitenkin valtit: perhe ja läheiset, jotka valoisivat toivoa ja auttoivat läpi synkimpien hetkien. Sinnikkyydellään hän on ponnistellut takaisin työelämään ja auttaa nyt muita.

”Olen hyväksynyt sen, että en enää koskaan kirjoita omilla käsillä tai kävele omilla jaloilla. Omilla aivoilla kuitenkin ajattelen”, hän sanoo Mika Saukkosen teoksessa *Viimeinen voltti* (Docendo 2019).

Kirjan kautta Mönkkönen haluaa tehdä vammaisuutta näkyväksi ja auttaa meitä suhtautumaan myönteisesti erilaisuuteen.

Hän avaa säästelemättä omat kokemuksensa ja muistuttaa, että sivistynyt yhteiskunta pitää huolta ihmisistä, jotka eivät siihen itse pysty. Vammaisten ja vanhusten hyvinvoinnista ei saa säästää, eikä heillä saa tehdä bisnestä. Lukija joutuu kysymään, onko tämä tosiaan parasta, mihin pystymme.

TARINAN SANKARINA pidän Sanna Mönkköstä, joka päättää lu-jasti pysyä miehensä rinnalla, tuli mitä tuli – ja paljon tulee. Vihkipuheesta tuttu kielikuva myötä- ja vastamäestä konkretisoituu ensimmäisenä jouluna, kun kipukohtaus katkaisee hartaasti odotetun yhdessäolon. Taksia ei saa.

Jouluaaton pimeydessä vaimo työntää puolisonsa pyörätuolilla ylös jäistä, koppuraista katu takaisin sairaalaan.

Kortit jaetaan joka aamu uudestaan. Jos tämä päivä on pelkkää selviytymistä, ehkä huomenna valo jo pilkahtaa jostain suunnasta. □

Leena Joutsen

”Omilla aivoilla kuitenkin ajattelen.”